

Kan arbeidskrav og eksamen omdannes fra et nødvendig onde til et fruktbart bidrag til yrkeslivet?

Ida Marie Johannessen Nielsen og Pernille Bronken Eidesen, *Avdeling for biologididaktikk, Universitetet i Oslo, Norge*

ABSTRACT: Etter- og videreutdanning (EVU) kan være krevende. Deltakerne er i full jobb, og EVU-undervisere må etterstrebe å knytte kurselementer til arbeidshverdagen. Dette er uproblematisk når det kommer til kursinnhold, men vurderingsform er vanskeligere å knytte til yrkesutøvelse. Vi brukte et nettbasert EVU-kurs for å undersøke om mappevurdering kan skape større yrkestilknytning, og dermed økt motivasjon og læringsutbytte.

Biologi på nett er et nettbaserte EVU-kurs rettet mot lærere som underviser i naturfag. Kurset tar for seg biologitemaene i naturfagslæreplanen (NAT01-04) og er sentrert rundt ukentlige innleveringer som både utfordrer deltagerens egen forståelse og gir de eksempler på hvordan jobbe med faget i tråd med læreplanen (Kunnskapsdepartementet 2019). Disse innleveringene er det deltagerne bruker mest tid på. Innleveringene hverandrevurderes, og kan danne grunnlag for undervisningsopplegg som kan brukes i deltakernes arbeidshverdag. Det karaktergivende vurderingsgrunnlaget i dette kurset er en skriftlig slutteksamen som ikke er noe deltagerne direkte kan bruke ut over selve karakteren. Vi ønsket derfor å teste om innleveringsoppgaver mer egnet for mappevurdering fører til økt opplevd læringsutbytte, bedre motivasjon og bedre utgangspunkt for å heve kvaliteten på ens eget arbeid. Ved å ta utgangspunkt i innleveringene som allerede er en del av kurset til å danne en mappe vil gevinsten av dette arbeidet bli enda større med tanke på vurdering og kompetansedokumentasjon for deltakerne, og kostnaden ved en omlegging for tilbydere vil være mindre.

For å vurdere om kurset egner seg for å legge om til mappevurdering ble 4 av de 12 ukentlige innleveringene endret for å få deltagerne til å vurdere eget læringsutbytte, arbeidsinnsats og motivasjon. I tillegg ble kvaliteten på arbeidene vurdert opp mot tidligere års innleveringer og eksamensbesvarelser basert på vurderingsrubrikk inspirert av Smith & Montplaisir (2012). Som et ekstra ledd for å heve kvaliteten på arbeidene ble det fokusert mer på hverandrevurderingene.

Foreløpige analyser indikerer at deltagerne ikke ble mer motivert av den endrede arbeidsformen *per se*, men at de ble noe mer motivert til å jobbe med hverandrevurdering. 70 % sier at de ville vært mer motivert til å jobbe med innleveringene hvis det hadde telt på sluttkarakteren. I tillegg presterte studentene bedre både på innleveringer og eksamen sammenlignet med tidligere år. Dette tyder på at omleggingen bidro til å heve læringsutbytte.

Resultatene våre så langt taler for å legge om til en form for mappevurdering, eller en kombinasjon av mappe og slutteksamen som beskrevet av Esterhazy & Fiksen (2019). Utvikling av faglige undervisningsopplegg i samspill med kollegaer gjennom hverandrevurderinger er relevant for EVU studentene sin arbeidshverdag. Å bruke en vurderingsform i tråd med dette gir bedre grunnlag for innsats og læring, og en merverdi utover vurderingen i seg selv.

KEYWORDS: Mappevurdering, kompetanse, EVU, biologi, arbeidsrelevants

REFERENCES

- Esterhazy, R., & Fiksen, Ø. (2019). Evolution of a portfolio-based design in ecology: a three-year design cycle. *Uniped*, 42(1), 60-73. doi:10.18261/issn.1893-8981-2019-01-05
- Kunnskapsdepartementet (2019). *Læreplan i naturfag (NAT01-04)*. Fastsett som forskrift. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020.
- Smith, B., & Montplaisir, L. (2012). Measuring Student Understanding in a Portfolio-Based Course. *Journal of college science teaching*, 42, 16.